Tisková zpráva STEM/MARK, kontakt: Tomáš Rychecký, rychecky@stemmark.cz.

V Praze, 14. 7. 2023

Novela energetického zákona

Novelu EZ umožňující sdílení energií zaznamenala pouze čtvrtina populace. Přes 40 % se ale s problematikou již setkalo. Zájem sdílet elektřinu deklarují 3 ze 4 vlastníků výrobních zdrojů a pro více než polovinu populace, která nemá vlastní zdroj, je atraktivní komunitní energii odebírat. Tři hlavní, vládou uváděné výhody komunitní energetiky, bezpečnost, snížení nákladů a ekologii vnímá jako zásadní 7 z 8 respondentů.

Novelu energetického zákona (NEZ), která umožňuje vznik energetických komunit v Česku, schválila 21. června vláda. V těchto společenstvích bude možné prostřednictvím distribuční sítě sdílet místně vyrobenou elektřinu. Novela umožní také sdílení vlastní vyrobené elektřiny na jiném předávacím místě, například z chalupy do bytu.

„Posílí to naši energetickou bezpečnost, umožní snížit výdaje za energie a pomůže to i našemu životnímu prostředí," uvedl ministr průmyslu a obchodu Jozef Síkela.

„Klíčové je vůbec začít s pilotními projekty energetických společenství, získat první zkušenosti a ověřit tak komunitní energetiku v praxi," je názor Svazu moderní energetiky.

Návrh novely navazuje na předchozí změny energetického zákona. Jednou z nich je novela vyhlášky o pravidlech trhu s elektřinou, která umožňuje využívání energie z například fotovoltaické elektrárny obyvateli bytových domů. Další novinkou je zvýšení limitu pro licenci na výrobu elektřiny, odbornou způsobilost a stavební povolení na 50 kilowattů.

Průzkum agentury *STEM/MARK* byl realizován na konci června 2023 dotazováním na internetovém panelu ČNP, výzkumu se zúčastnilo 502 respondentů ve věku 18-64 let.

Celkem 3 ze 7 respondentů zná pojmy *energetická komunita, komunitní energetika* nebo *sdílení energie.* Tento podíl je vyšší mezi muži (53 %), než mezi ženami (32 %). Pojmy zná 76 % těch, kteří mají svůj výrobní zdroj energie. Mezi těmi, kteří pořízení plánují, zná pojmy 63 % lidí. To jsou významné rozdíly oproti ostatním respondentům, mezi kterými o komunitní energetice ví 36 %. Znalost pojmu je také ovlivněna vzděláním. Mezi vysokoškoláky pojem zná 54 % respondentů oproti 41 % ve zbytku populace. Vliv vzdělání je větší, pokud respondent v domácnosti rozhoduje o dodavateli energií, a narůstá také s věkem. Znalost tak významně ovlivňuje kombinace vzdělání a zkušenosti.

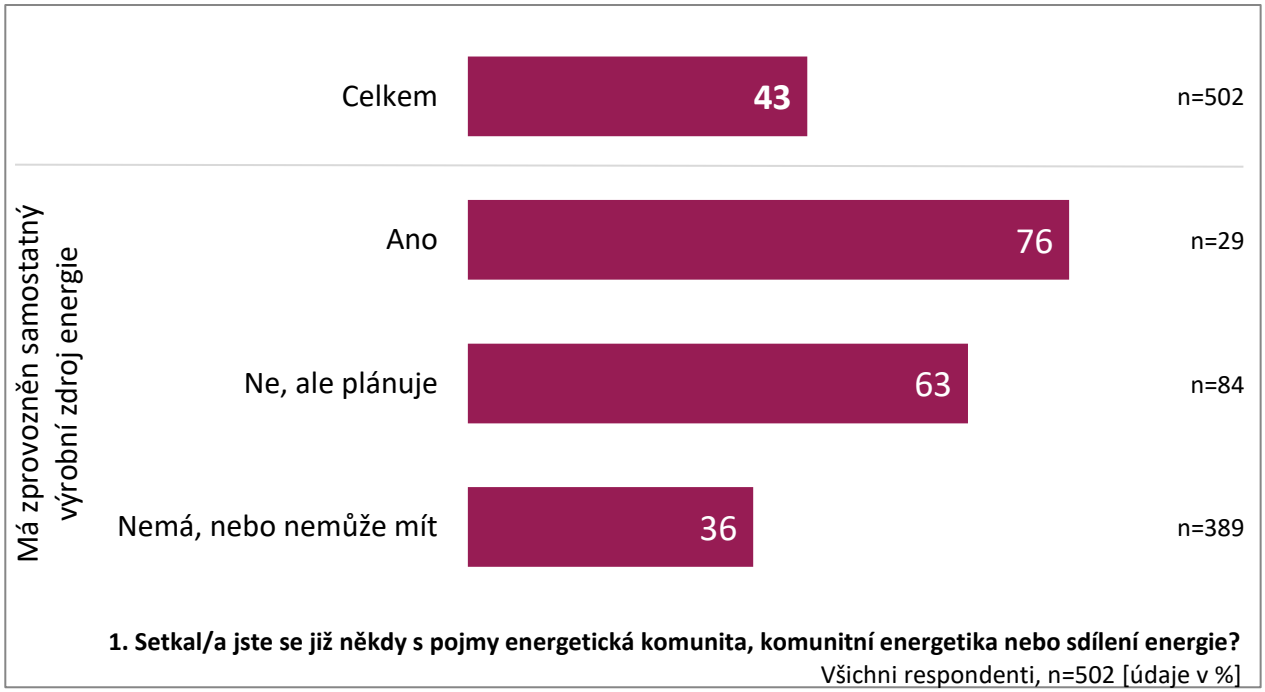

1. Setkal/a jste se již někdy s pojmy energetická komunita, komunitní energetika nebo sdílení energie?
Všichni respondenti, n=502 [údaje v %]

Pojmy *energetická komunita, komunitní energetika* nebo *sdílení energie* zná méně než polovina populace. Nějakou představu o těchto pojmech ale uvedly přibližně 2 ze 3 respondentů. **S komunitní energetikou lidé spojují zejména fotovoltaické zdroje a sdílení v rámci skupin nebo se sousedy.**

2. Co si pod těmito pojmy představíte?
Všichni respondenti, wordcloud

Celkem 1 ze 4 respondentů zaznamenal novelu energetického zákona. Novelu zaznamenal větší podíl mužů, ale rozdíl mezi muži a ženami není tak výrazný jako u znalosti komunitní energetiky obecně. Mezi vysokoškoláky novelu zaznamenalo 34 % respondentů. To je o 12 procentních bodů více než mezi lidmi bez vysokoškolského vzdělání. Dále novela přitáhla pozornost lidí, kteří pořízení výrobního zdroje energie plánují. V této skupině ji zaznamenalo 40 % respondentů.

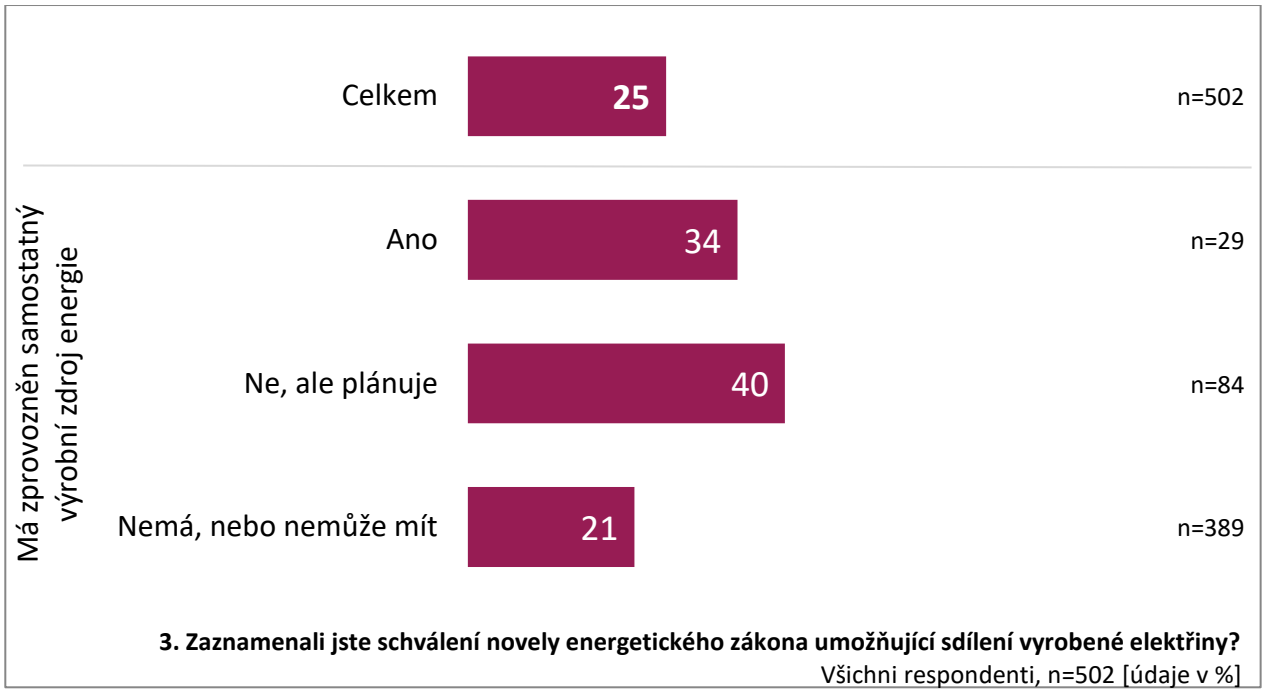

3. Zaznamenali jste schválení novely energetického zákona umožňující sdílení vyrobené elektřiny?
Všichni respondenti, n=502 [údaje v %]

K novele zákona si informace hledalo 32 % respondentů, kteří schválení zaznamenali. Tento podíl významně roste s věkem, kdy ve skupině 18-29 je tento podíl 14 %, ve skupině 30-44 let 31 % a v nejstarší věkové skupině 45-64 let 41 %. **Při použití známkování jako ve škole jsou dostupné informace nejčastěji hodnoceny známkou 3.**

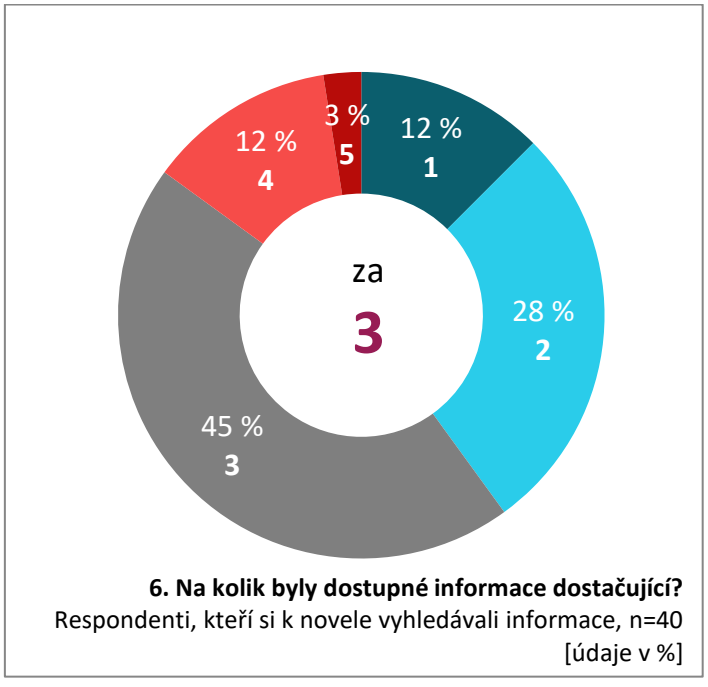

6. Na kolik byly dostupné informace dostačující?
Respondenti, kteří si k novele vyhledávali informace, n=40
[údaje v %]

Respondenty, kteří si o novele vyhledávali nějaké informace, jsme dále dotazovali na zásadní aspekty, které NEZ přináší. **Ekologii, zlevnění i bezpečnost hodnotí jako zásadní faktory novely 7 z 8 respondentů**. Obnovitelné zdroje **šetrné pro životní prostředí** jsou chápány v kontextu sdílení jako značná výhoda. Navzdory své nestabilitě, i náročnosti na řízení distribučních kapacit. Ve vysokém hodnocení **úspor nákladů** se promítá zvýšená cenová citlivost energií i možnost zužitkovat přebytky z vlastní výroby. **Energetickou bezpečnost** můžeme chápat na individuální i národní úrovni.

Celkem 17 % respondentů plánuje pořízení samostatného výrobního zdroje energie. Že vlastní zdroj již má, uvedlo 6 % dotázaných. 24 % se domnívá, že vlastní zdroj nemohou mít. Vlastnictví nebo záměr pořídit si vlastní zdroj jsou významně ovlivněny typem bydlení. **Čtvrtina lidí, kteří žijí ve vlastních rodinných domech, plánuje pořízení vlastního výrobního zdroje**, 12 % vlastní zdroj už má.

Podíl lidí, kteří deklarují, že pro ně není pořízení výrobního zdroje možné, stoupá s velikostí obce. V obcích do tisíce obyvatel je to pouze 13 %, ve městech nad 100 tis. obyvatel 36 % respondentů. Největší podíl lidí, kteří plánují pořízení vlastního zdroje, je v malých obcích s 1 až 5 tis. obyvateli (26 %).

Zájem vyrobenou elektřinu sdílet by mělo 73 % respondentů, kteří mají vlastní výrobní zdroj energie. K připojení do komunity by možnost sdílení motivovala 56 % těchto respondentů. O rozšíření stávajícího zdroje by uvažovalo 38 % z nich.

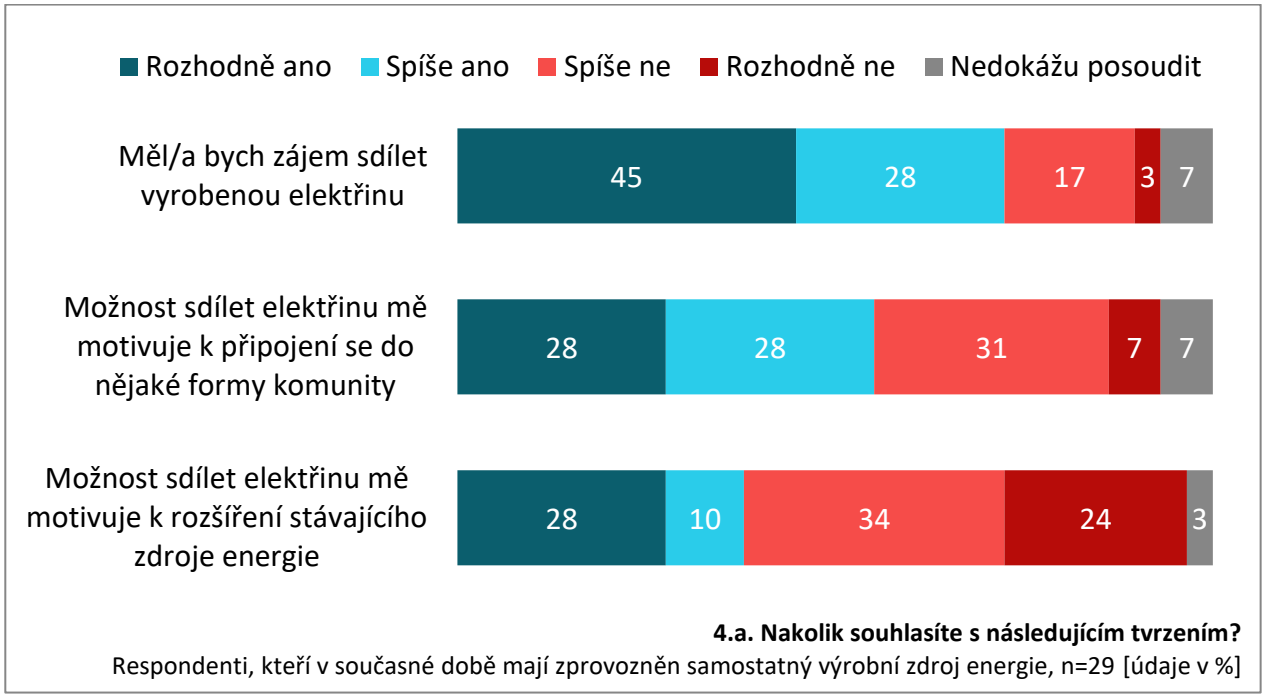

4.a. Nakolik souhlasíte s následujícím tvrzením?
Respondenti, kteří v současné době mají zprovozněn samostatný výrobní zdroj energie, n=29 [údaje v %]

Pro více než polovinu populace, která nemá vlastní zdroj, je atraktivní možnost komunitní energii odebírat. Zhruba čtvrtina respondentů nedokázala posoudit každý z výroků. To ukazuje na nižší míru zájmu o problematiku mezi těmi, kteří nemají vlastní výrobní zdroj. Podíl respondentů, kteří výroky nedokázali posoudit, narůstal s věkem. **U všech výroků s rostoucím věkem respondentů klesá také podíl souhlasných odpovědí.** U výroku *„rád bych využil možnost odebírat energii jako člen komunity*" je rozdíl souhlasu mezi věkovou skupinou 18-29 a 45-64 let 13 p.b. (62 % oproti 49 %).

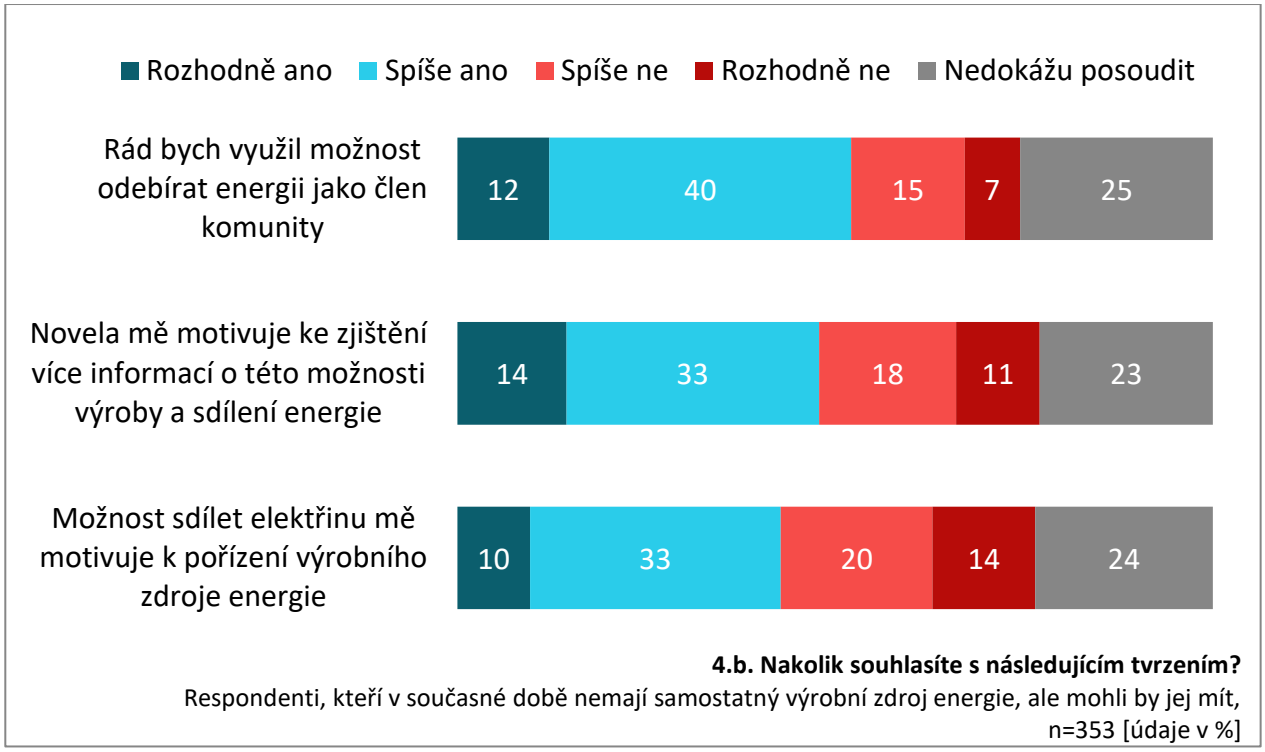

4.b. Nakolik souhlasíte s následujícím tvrzením?
Respondenti, kteří v současné době nemají samostatný výrobní zdroj energie, ale mohli by jej mít, n=353 [údaje v %]

Výzkumu agentury STEM/MARK uskutečněného prostřednictvím online dotazování na Českém národním panelu se zúčastnilo 502 osob ve věku 18 až 64 let. Výzkum je reprezentativní dle pohlaví, věku, vzdělání, velikosti místa bydliště a regionu na základě kvótního výběru. Pokud některý z grafů nedává v součtu 100 %, je to zapříčiněno automatickým zaokrouhlováním. Dotazování probíhalo od 26. do 29. června 2023.